

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM 20. BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

El nostre Cine.—Películes d'actualitat

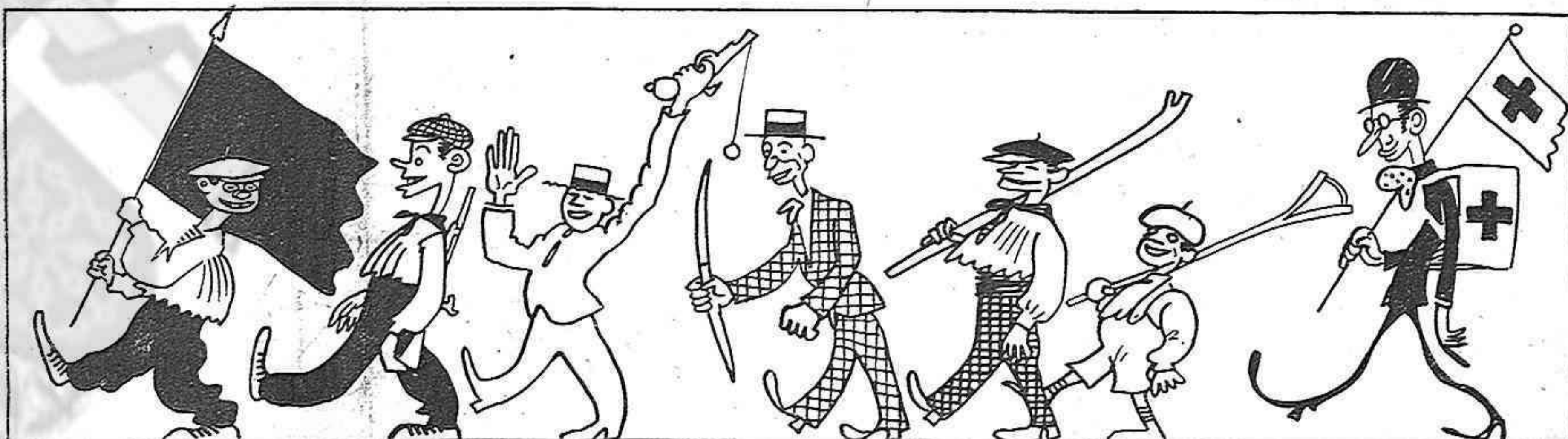
EN CANALEJAS HA TINGUT UN ALTRE FILL

—En sab molt, vostè, de manejar criatures...
—I com que fa tant temps que tracto ab contribuents!...

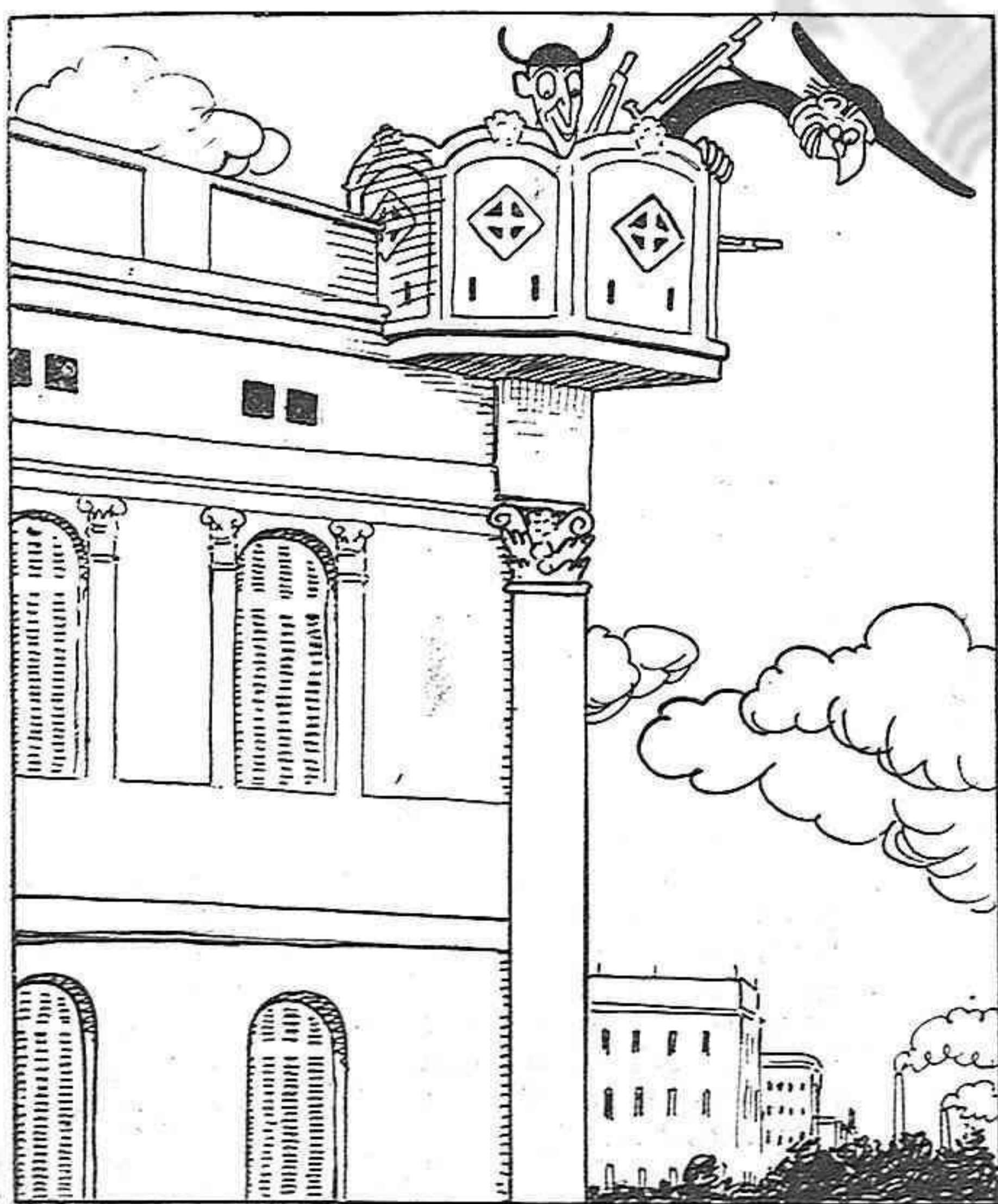

INSTRUCCIÓ MILITAR INFANTIL

Maniobres del requetè negre.

Exercicis del requetè roig.

TERCER ANIVERSARI

—iCom està això, pare Blai?
—Molt més tranquil que aquell dia.

EL DUC DE SOLFERINO

—Per tarumbes, per xiflats,
per fieres, per males-ànimes,
quedeu excomunicats.

LA SITUACIÓ DEL «CAUDILLO»

¡Ara sí que es home a l'aigua!

LES DUGUES VÈUS

AVANT l'espectacle repugnant de la quitzalla assassina; al sentir la protesta indignada dels ciutadans honrats, horroritzats per la selvatjada de Granollers, s'han aixecat dugues vèus. Per damunt totes les vèus comentaristes del fet, han sobresortit aquestes dugues, per esser les de dugues persones revestides d'autoritat dintre'l camp tradicionalista.

L'una vèu ha dit: «Prou sang! Invocar a totes hores la raó de la forsa, es careixer de les raons de justícia que l'legitimen una causa. Pera les paraules ofensives, el despreci; pera les agressions, l'energia. Que la justa defensa no arribi mai a rabiosa venjansa. La nostra causa es tres vegades santa, y no la honorarem com se mereix si no sabem servir a Déu com a cristians generosos, a la Patria com a ciutadans perfectes y al Rei com a subdits lleals. La fortalesa hem de tenirla en les conviccions y no en els brownings; la constancia hem d'esmersarla en la persuasió y no en l'imposició; no posem nosaltres mateixos obstacles al triomf de la Fè, concitant els odís populars contra'ls soldats que la defensen. Els que vessin inutilment sang de germans, els que pertorbin la pau pel sol gust d'alardejar d'anti-cristiana pinxeria, no caben en les nostres files, que volem compostes de gent honrada».

Ha dit l'altra vèu: «Tot deu perdonarse quan el fi es servir a Déu y l'intenció defensar la nostra causa. La generosa sang de les joventuts deu aprofitarse pera l'extermini dels enemics de la Fè. Si quan la vida els somriu, la donen en defensa de la Religió, a cambi de la efimera que perden, Déu els en dona una altra d'eterna, en la que no coneixeran el dolor. La nostra causa es tres vegades santa, y no la servirem com se mereix si no sabem servir a Déu com a cristians valerosos, honrar a la Patria com a ciutadans intranzigents y morir pel Rei com a soldats lleals. La mà que mata, es l'instrument de que's val Déu pera l'extermini dels seus enemics. El fi justifica els medis, y si en la lluita ab els nostres enemics matem algun innocent, Déu el coneixerà y li donarà a l'altra vida la compensació deguda. ¡Exterminu, fills meus, si voleu esser dignes de figurar en les nostres honrades files!».

Aixís han parlat les dugues vèus. La primera té la representació d'un home. La segona té la representació de Déu. La vèu política es de pau; la vèu religiosa es de guerra. L'home, perdona; el sacerdot, mata.

Qui sab si, al cap d'avall, això es lo més natural.

JEPH DE JESPU

El nou sentit de les fronteres

(Ab motiu de lo de Portugal)

S heu detingut alguna vegada a meditar sobre'l sentit d'aquesta paraula: *frontera*?—Perquè hi ha dues castes de fronteres: la *geogràfica* y l'*esperitual*; la que *diversifica* els Estats o les nacions, sense *separarlos*, y la que estableix entre ells una separació absoluta en l'espai y en el temps; de *distopisme* y de *discronisme*, com diriem en llenguatge pedantesc.

Nosaltres, enemics de tot separatisme, no sols de lo que s'ha cregut separatisme català, sinó també del separatisme espanyol, que voldria aïllarnos de la noció colectiva d'Europa, hem de sentir un calfred dolorós cada vegada que contemplem sobre'l mapa l'invisible muralla xinesca de les nostres fronteres, que no senyalen demarcacions entre parts d'un mateix territori moral, sinó modalitats oposades de la política, sentits adversos de la llibertat y la ciutadania, en quant als governs constituïts. Avui, ab ocasió de l'intentona monàrquica de Portugal, les fronteres s'alsen més encara entre dues nacionalitats que deurién esser (com seran un dia) parts constituents d'una mateixa Iberia.

El sol pensament de que en Paiva Couceiro no necessitaria lluitar, a casa nostra, perquè'ls seus principis són aquí l'ordre constituït, a pesar de tanta sang vessada en tres guerres per la llibertat y en un sens fi de revoltes, faria caure de pessimisme tots els anhels verament patriòtics. Recordeu que, poc després de l'*affaire Dreyfus*, quan en Deroulède, desterrat, passà la frontera, acullintse dins Espanya, a l'opinió general li semblà bé que digués que

«aquí no hi havia dreyfusistes»; com si aquell moviment generós y memorable, que alliberà el presoner jueu, hagués estat un impuls de tota l'humanitat, excepte Espanya y els monarquics y clericals francesos.

Y ab tot, nosaltres, además de tenir per la nostra qualitat d'occidentals una magnífica situació topogràfica, tenim avui per les nostres fronteres el triple veinatge de les nacions més avensades del món, en la lluita per l'emancipació. Tenim, al nord, Fransa, la gran difondora de llibertat, aclamada avui a Lisboa com a gran mestra. Tenim, a ponent, Portugal, aquest petit poble heroic, que acaba de consagrar la seva república y rebutjar de bell nou el jou catolic. Y fins la colonia militar de Gibraltar ve a esser, pera nosaltres, un contacte d'Anglaterra, la nació del parlamentarisme típic, de les autonomies y de les revolucions lliberadores.

Un dels caracters corrents en les costums nostres es la desconeixensa voluntaria de l'extranger. Sempre es una excepció ben rara la persona enterada de la veritable marxa de les polítiques extrangeres; y l'innoble conducta de certes agències telegràfiques y de certs periodics, falsificant les notícies a mesura de les conveniències dretistes, com en una mena de censura eclesiàstica, agrava encara aquella ignorancia dolorosa. El desconeixement dels Estats Units, com a potencia, va fer possible l'engany de l'opinió, aleshores de la guerra hispano-americana, y, en conseqüència, va produir la guerra mateixa. Podriem dir que encara es realitat, pera molta gent, el rezel davant l'extranger, aquell *adversus hostem aeterna auctoritas* de que parlen les XII Taules. Y fins hi ha hagut publicacions dedicades a la tasca antipatriòtica de difondre una aura de prevenció y enemistat contra certes nacions, pera que llur exemple de lliberació no produís emuls entre nosaltres. De manera que hi ha periodics que venen a esser una especie de familiars d'un nou Sant Ofici, dedicat a posar a un Índex les nacions proterves, atentadores contra'l Dogma polític o social.

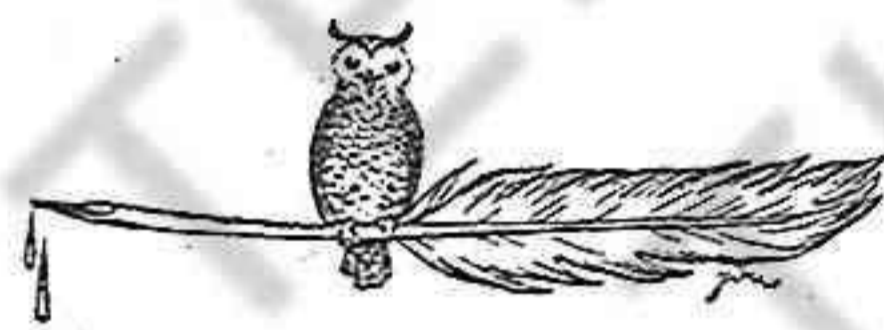
Cal donar una nova fórmula de fronteres, una fórmula altament patriòtica, d'un patriotisme imperant, irradiador y actiu, contra'l migrat *fronterisme separador* que certa gent voldria. La frontera no té d'esser una *línia que separi*, sinó un *vinde que ajunti* les nacions. Podrà no haverhi una federació establerta políticament, inscrita en un contracte nacional; però hi ha, sí, una federació esperitual que solidarisa els pobles lliures.—Podrà haverhi,

demà, malhauradament, una guerra defensiva, que assegurí una independència nacional amnassada. Però hi ha, avui, afortunadament, una coalició entre'ls ciutadans que's troben a un mateix graó de l'ascens polític y social, pera mantenirshi.

Quan una frontera delimita terres sotmeses al domini arcaic d'un poder absolut y terres posseïdes lliurement pels ciutadans, aleshores se comprèn la manca de solidaritat ultra-fronterissa. Però jamai entre pobles moderns, perquè aleshores no hi ha un espai de sigles entre'l dessà y el dellà de la frontera. Antigament, quan les terres eren patrimoni del sobirà, com avui els dominis privats, era natural la frontera separadora. Avui, quan els pobles són copossessors de la nació respectiva y garantia contra'ls abusos dels poders personals, les fronteres tenen per símbol dues mans encaixades y no dues armes esgrimides l'una contra l'altra.

Molts lliberals espanyols, en el cas de Portugal, com en tants altres, s'han sentit monarquics abans de sentirse lliberals y han avantposat la representació adjectiva o de forma a la substantiva o de fons. Aquesta es la veritat.—An ells tots, y no ja sols an els republicans, endresso l'article d'avui, ab el dolor de veure confosos aquets lliberals, en un mateix desitg, ab els nostres absolutistes, homes de *frontera* y no de *vinde*, homes que encara creuen que'ls rius y les serres són fites o muralles y no veïcols de comunicació y avingudes obertes a la franca abraçada de les ciutats y els homes.

GABRIEL ALOMAR

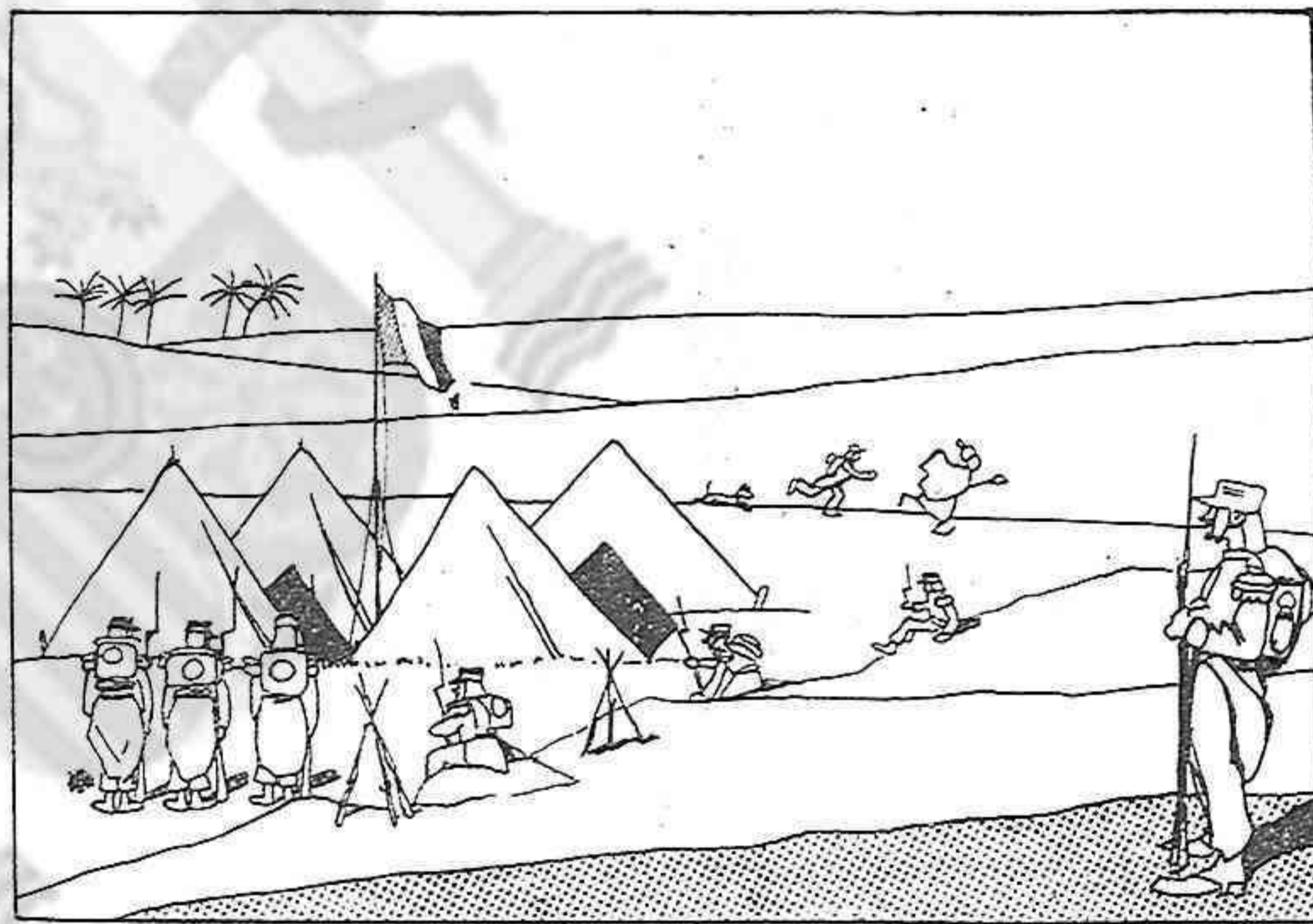

«Esto se va!»

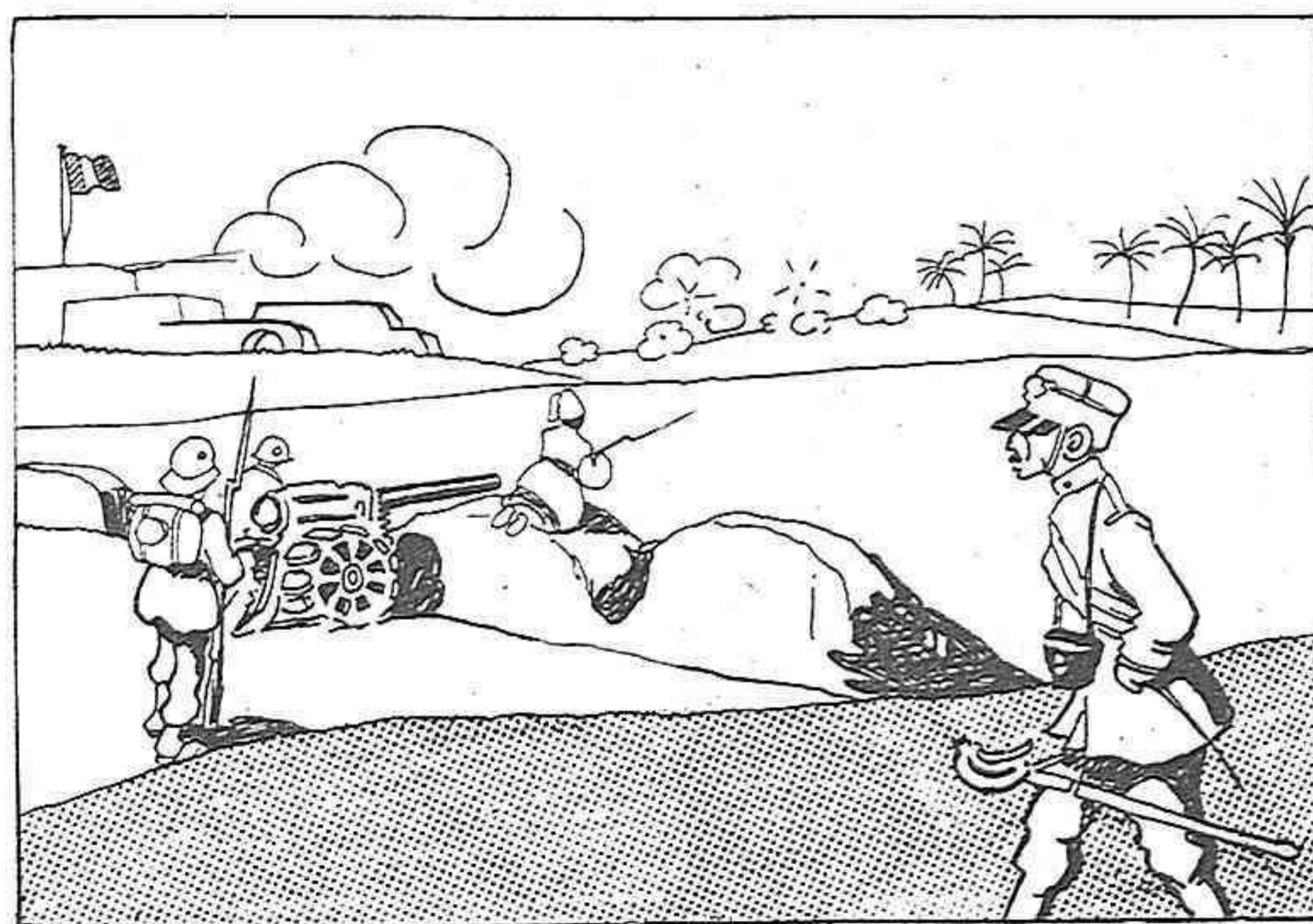
Dos mil obrers rurals de Cuevas de la Vera, de Almeria, diu que han telegrafiat atentament al govern lliberal de l'Argentina, sollicitant un barco que'ls pugui transportar desde sa vila an aquella República, puig, treballant, aquí no hi poden viure.

LA CARICATURA AL EXTRANJER

L'estiueig de les nacions

Els francesos, al Marroc;

els italians, a Trípoli; cada hu estiueja a la seva manera.

(Del Pasquino, Roma)

Així ho conten els *partes* dels diaris, aixís, sense malícia, sens que fassi enrogir la cara dels causants d'aquesta crítica situació vergonyosa, tan deplorable y trista.

No es el primer, el poble de Las Cuevas de la Vera, que emigra d'Espanya, a llunyes terres, a buscar l'aliment que necessita; d'altres n'hi ha que li han pres la davantera, y a colles, a dotzenes, fent sa via, tot traspasant l'Atlantic, ens ensenyen els punys ab rabia y ira.

A un poble com el nostre no més hi poden viure frares y capellans, propietaris, toreros, advocats y prestamistes. Els braus treballadors que an aquí's quedin, treballant nit y dia, no guanyaran per pa, ni per mongetes, ni pera portar neta la camisa.

F. LLAVEIOL

Juliol del 1909

El temps, mestre de veritats, cuida de posar cada cosa en son lloc, en lo que afecta a la revolta popular del Juliol de 1909.

El gloriós alsament del nostre poble, motivat, arran de produir-se, protestes y crits d'indignació, fins y tot per part d'alguns que no dubtaven, fins a les hores, en preconisar la violència dels de baix com a cauteri únic pera guarir les nafres que'ls restauradors y oligarques de tota mena han obert en el cos de la nació. Les censures, els renys covards, les amonestacions apocalíptiques, caigueren damunt del poble, que vegé, en cada un dels capítols que havien de conduir-lo, un ridicol mestre-tites, ab posat de pretenció. Són passats tres anys, y la llisó dels fets se manifesta ab tota la seva eloqüència. Si no pera res més, haurà servit la revolta de 1909 pera enderrocar prestigis, destruir reputacions y treure la careta als innombrables mals pastors, que, posats a escullir ofici, triaren el de redemptor.

Dos dies estigué el poble revolucionari al carrer, en espera de que una vèu autorisada, qualsevol entre les moltes que considerava tenien el dever y la obligació moral de ferho, marqués el camí a seguir. Per espai de quarantavuit hores sigué Catalunya mestressa a casa seva, en termes que no'n recordem d'altres en l'història.

Dels qüefes, dels directors, el qui no encertà a escaparse vergonyosament, emmudí, quan era hora de fer sentir la seva paraula. Els revolucionaris d'ofici, se posaren resoltament al costat de les autoritats... Els més xerrameques y baladrers, oferiren el seu concurs pera lograr restablir l'ordre...

Cansat d'esperar, veient l'inutilitat del seu esforç, se'n tornà el poble a casa seva. La murriesca, la pillada, s'ensenyorí de la ciutat. Lo que comensà essent un moviment de sana protesta, d'oposició violenta a una guerra impopular, acabà en reprochable desenfrè. La ocasió perduda havia sigut una y única. L'esforç admirable acomplert pel poble, tan digne com malaguanyat.

Al recordar la data del Juliol de 1909, gloriosa pera Catalunya, com podia haverho sigut pera Espanya, va el nostre pensament, tota la nostra simpatia, an el poble valent, defensor de la llibertat, que lluità coratjosament de cara a la forsa pública, ab una ardidesa y llealtat tan grans, com grossa fou la traició y la covardia de que, els qui havien d'estar al seu davant, donaren mostra.

BAC DE RODA

UAN fou mort...

Ara que les barbaritats de Granollers no tenen remei, ve el duc de Solferino a desautorisar als seus autors y a declararlos expulsats del partit, cas que tinguin l'atreviment de tornarne a fer una de les seves.

Però ¿es que'l duc de Solferino parla en serio?

Si efectivament es aixís, ens permetrem dirli que l'hora de les excomunions no es aquesta. ¿Fins ara no s'ha enterat el voluminós duc de com les gasten els seus fidels amics y de les bravates que cada vegada que s'exhibien en public venien llensant? ¿Fins ara no s'ha donat compte de lo que es aquest *requeté*, que sembla no tenir altra missió que pertorbar l'ordre y fer la competència als *jóvenes bárbaros* de la part contraria?...

***

Quan els jaumistes amenassaven; quan prometien menjarse crusos a tots els liberals que'ls vinguessin al davant; quan preparaven brutalitats com la de Granollers, llavors era l'ocasió de cridarlos a capítol i posar una barrera als seus instints selvatges.

Ara... ¿Sab el duc de Solferino com l'ha calificada, el poble, la seva desautorització?

—El duc—diu la gent imparcial—ve a resultar una especie de Pilat a posteriori. Se renta les mans, però se les renta quan la palangana, que havia de contenir l'aigua, es plena de sang.

Y per dolorós que això li sigui, ha de reconèixer en Solferino que'l public té raó.

¿Què li està succeint a la colla lerrouxista? ¿Quin misteri hi ha en la qüestió de les aigües de Barcelona que fins arriba a produir cismes com el que aquesta setmana ha esclatat entre'l caudillo i el seu orgue en la premsa?

Firmat pel senyor Lerroux, el diumenge rebia *El Progreso* aquest tremendo telefonema: «Suspendan campanya aigües emprendida inoportunamente sin consultarme. Asumo responsabilidad; exijo cumplimiento esta orden. Caso contrario, procederé sin contemplaciones».

Y el dilluns, el diari de don Alejandro publicava sobre l'assumpte de les aigües y ab el títol de *El negocio de la burguesía*, un llarg article, en el sumari del qual s'hi llegien, entre altres, aquestes frases:

«Cómo ha operado la Comisión.—El negocio desde el primer momento.—Lo que vale 30 se le quiere hacer pagar á la ciudad en 74.—Ni una gota más de agua y estaremos peor que antes.—La ruina de la ciudad».

***

Ara diguin, ¿com se compaginen aquestes acusacions, la gravetat de les quals salta a la vista, ab l'ordre d'en Lerroux asumint la responsabilitat d'una combinació que, segons dona a entendre *El Progreso*, deixa un marge de 44 milions de pessetes?

Assentemnos a la butaca, esperem que s'acsequi el teló y disposemnos a no perdre cap detall del espectacle.

O molt ens equivoquem, o la funció va a ser divertidíssima.

Comuniquen de Melilla que les autoritats superiors de la plassa y els jefes de les tribus rebeldes han celebrat aquets dies varies entrevistes que han donat per conseqüència la conclusió d'una especie de tractat que assegura la pau d'aquell territori.

¿Per quant temps? Perquè, si la memoria no'ns es infidel—com desgraciadament ho són els moros de Melilla—la pau ab aquells apreciables rifenys ja ha sigut firmada deu o dotze voltes.

Aquets lerrouxistes no tenen cor. Mentres els *jóvenes rebeldes* que'l passat diumenge varen fer a la Rambla el bonic ensaig de revolució, que tan aplaudit ha sigut per la gent de bon humor, purguen la seva abnegació en l'obscuritat d'un calabosso, ¿què fan els seus correligionaris?

¿Què fan?... Vinga organitzar verbenes, vinga celebrar balls a la *Casa del Pueblo* y vinga disparar grans traques, com si la revolució fos ja una cosa feta y a les masmorres del Palau de Justicia no hi hagués ningú.

¿Aquesta es la fraternitat que predicava l'Ardid quan encara no estava empleat en la Lactancia municipal?

¿Aquet es l'altruisme que defensava l'Anglés abans de ser nomenat inspector de Consums? ¿Aquestes són, en fi, les hermoses doctrines que propagava en Lerroux en els temps en que no tenia automòbil?...

En un reconet apacible y segur del mar Báltic han tingut una llarga entrevista l'emperador d'Alemania y'l zar de Rússia.

¿Hum!... Quan dugues eminencies mèdiques celebren una consulta, es que hi ha algú malalt. Y que'l malalt està molt grave.

¿Quina deura ser la víctima de la conferència dels doctors Guillem y Nicolau?

Hi ha qui creu que serà Italia. Altres temen per Turquia.

Estaré al aguait. A veure si *La Vanguardia* (secció d'esqueles mortuories) en diu alguna cosa.

La reina Cristina, de Suecia, en ocasió de que una gran senyora s'havia fet catòlica perquè el seu espòs era hugonot, va llsensar el següent graciós comentari.

—Vetaquí—digué—que ara vindrà la separació del matrimoni, y ella lograrà el seu objecte, que es no veure an el seu marit ni en aquet món... ni en l'altre.

Els missaires celebren un certamen, ¿mai diries de què, estimat llegidor?

De butlletins de les iglesies. El Bisbe ha ofert un valuós premi a la millor fulla dominical, consistent en una magnífica ploma d'or.

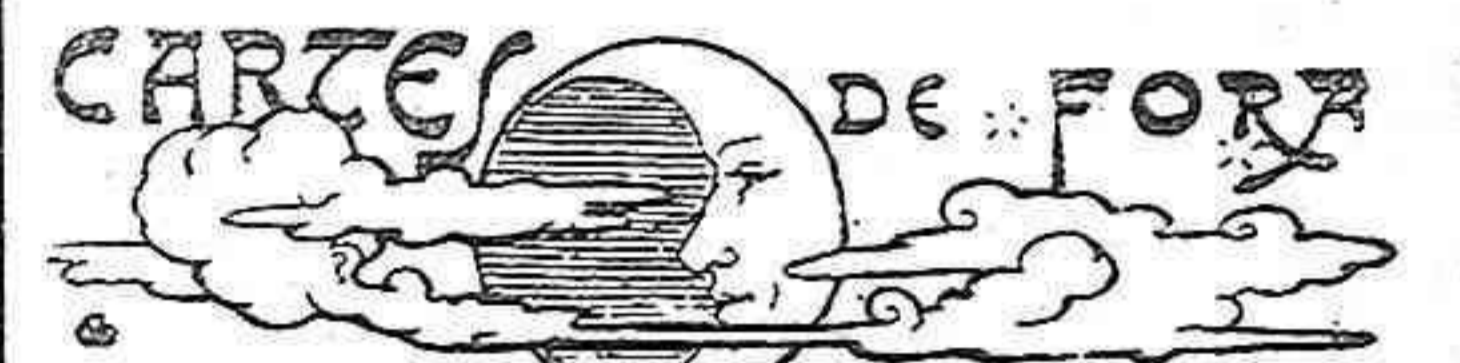
Premi inútil, ben mirat. Perquè ¿què'n faran d'una ploma els que escriuen els butlletins de les parroquies? No'n necessiten... ¡Tenint peus, rai!

¿A una butxaca un revolver y a l'altra un punyal y un Crist? No cal pas que t'anomenis, ja't conec: ets un carlí.

Un manyà estava construint una escala pera pujar a la trona d'una iglesia de fóra, y al cap d'avall de la barana va colgarhi un pom que figurava el cap d'un llop.

—¿Per què un llop, aquí?—li preguntaren.

—Perquè no pugui cap burro a predicar.

Monistrol de Montserrat, 15 de Juliol.

¡Fins les autoritats!...

Estem enterats d'un judici verbal, hagut fa uns quants dies a la Casa de la Vila, en el que's va tractar de l'assumpte de que a casa de l'Arcaide s'hi havien descarregat alguns sarrions de carbó, sense haver sigut denunciats. El judici aixecava molta polsaguera, y tant se va enredar la qüestió, que'l *viu* del secretari, vermell com un pebrot de morro de bou, diu que va exclamar: «Això s'enreda, y aquí's presenta molta feina; es precis un arreglo»: Aixís fou; però ab la condició de que l'Arcaide no quedés victoriós, quedant al candellero la part contraria, com efectivament aixís se va acordar. Se diu que'l que llegeixi aquell judici hi trobarà molta porqueria. Bon profit els fassi, el judici.

Se va procurar que's fes la menor publicitat possible de l'assumpte, y fins avui no més ho sab un de cada casa, y encara el més xerraire.

Excm. senyor don Joan Quert, Arcaide constitucional, regidor, per la gracia de la seva barra y per voluntat de quatre beneïtons: se li prega que, d'avui endavant, cada vegada que descarreguin carbó, oli, etc., a casa seva, fassi el favor de fer la corresponent denuncia, o sinó una altra vegada ho farem més fort.

Sant Vicens de Castellet, 15 de Juliol.

Un *caudillo* estranger presentà una proposició, en la qual deia que, de produir més ingressos en la caixa del centre radical, havia pensat en que cada festa vingués una parella de *pulgas* de Barcelona pera ballar unes *pataitas*. Més ben dit: en lloc de propagar cultura, oferir immoralitat.

El vis-president va combatre ab valentia dita proposició, que inferia un gros agravi a l'honor del centre, y, després de fer una raonada defensa de la societat, varen dirli que farien lo que'ls convidria, y, si no li agradés, que marxés. Al veure's burlat y despreciat pels companys, el qui, tant moral com materialment, s'ha sacrificat per la república, essent tan grossa la bofetada que va rebre, no va tenir més remei que presentar la dimissió del carrec que ostentava, fentse esborrar al mateix temps de la societat.

Aixís es de la manera que feu republicans, portant la desorientació a dintre del vostre organisme; en lloc de preocuparvos en fer campanyes sobre certes obres públiques, com són les de la Font de la Teula, les del mur de davant de les fabricques Cots y altres, us heu estimat més cantar; en comptes de procurar reunir els medis pera crear una escola, heu preferit el sarau; quan us han parlat d'augmentar la quota, pera fer aquestes coses, ja no heu sigut republicans, y, pera acabarvos d'emancipar, sortiu ab la *pata* de les *pataitas*, obligant aixís a separarse als que sempre han defensat la causa republicana.

Per avui, la ploma s'atura aquí. Deixem meditar una estona a l'estranger, sobre'ls seus disbarats.

Carme, 23 de Juliol.

Bonica planxa la d'alguns personatges d'aquet poble, que estan fent chor a la voluntat caciquil.

El cas es que, dies enrera, l'autoritat de la població escrigué una carta al senyor Rius (diputat provincial, republicà, pel districte de Vilafranca-Igualada), pera que tingués la finesa de venir a fer una visita d'inspecció a un manantial d'aigües que surt en el veí poble d'Orpí, les quals donen vida an aquesta comarca, y ens les volen usurpar.

Vingué el senyor Rius, ab caracter oficial, escoltant la demanda que se li va fer, y, després de visitar les aigües, assegura que ell treballaria tot lo que pogués en favor d'aquesta laboriosa comarca.

Després les xerramentes d'alguns ignorants foren molt grosses perquè'l senyor Rius, que en aquell moment no era el polític, sinó un fidel servidor de tot un poble, estava hostatjat en un local que no era de la seva filiació política; semblava que haguessin perdut l'oremus, d'alegria, dihentnos an alguns republicans: «¡Quin diputat teniu, que, en comptes de visitarvos a vosaltres, s'està fent petar el canet al casino (que no ha sigut mai republicà), rodejat pels nostres grossos!» Quina classe d'home corren que, en comptes d'estar agrats d'una persona que accedeix a lo que se li demana, en paga no més procuran posarla en ridicol. Nosaltres, que sabem qui es el se-

nyor Rius y estem al corrent de la seva visita, el felicitem de bon cor. Deuen saber els tipos que tals paraules llsens, que en Rius, pera nosaltres, es el de sempre, y que mai en assumptes polítics (diferents dels interessos generals d'un poble) tindran que portarli una cadira pera seure, ni una copa d'aigua pera ferse passar la sed, en el centre caciquista.

ISIC TRANSIT GLORIA MUNDI!

Lloc de l'escena: Una platja. Personatges: un barat y un subjecte ab tapa-rabos que, fumant un gran puras y assentat en una roca, contempla el va-y-ve del mar. El barat es qui comensa.

—¡Pssst, senyor!...

—¿Jo?—fa, extranyat

el personatge del puro. —Sí, vostè. ¿Que li sab mal que un senzill peix l'interpeli? —Mal, no; però, la vritat no sabia jo que'ls peixos també poguessin parlar.

—¡Ui!... Ja es una cosa antiga, sinó que un dia, cansats de la estupides dels homes, entre tots vam acordar felshi el mut, fóra dels cassos verament excepcionals.

—¿Y ara ho es, un cas d'aquestos? —Sí.

—¿Y això? ¿Perquè?

—Veurà.

Anys enrera, aquesta roca ont vostè està reposant, era cada estiu l'assiento d'un altre senyor, roig, gras y ab una cara de Pasqües que dava gust de mirar. Tres temporades seguides vingué aquí ab puntualitat, però, un estiu, va fer falta, y, en compte d'ell, un dímar s'assentat en aquesta roca un nou tipo...

—Jo!...

—Cabal.

Era, quan va rellevarlo, l'any 1910.

—Vritat.

—Tornà a vení el 911, y avui, quan he tret el cap, y he vist per tercera volta, que es com dir que fa tres anys que vostè ve aquí a xalarse y a vendre els seus banys de mar.

—Tot lo que dius es certíssim, però ¿què hi trobes d'extrany? —Molt hi trobo. O sinó, escolti. Vostè, abans d'aquets tres anys ¿venia aquí?

—No, en efecte;

no hi havia vingut mai. —Aquest es, doncs, el misteri que jo'm voldria explicar.

¿Com es que'l que abans venia fa tres anys que s'ha eclipsat? ¿Y com es que, vice-versa, vostè, no havent vingut mai, porta ja tres temporades a la vora d'aquet mar?

—¡Ah!... ¿Això es lo que a tu't preocupa? Res més senzill.

—¿Sí? Veïam.

—El senyor que abans venia, venia perquè, empleat del torn *par*, llavors cobrava y podia derrotar, mentres que jo, pobre soci de la colla liberal, havia de fumà ab pipa y estiuéja entre badalls.

Ara s'ha girat la truita; lo que era a dalt es a baix, y en virtut d'aquet dols cambi, en tant que'l senyor d'abans passava la cessantia pels cafetins amagats, jo, del torn d'en Canalejas, puc viure y puc disfrutar y darne avui el gustasso de vení aquí a pendre banys.

—Bé. Y això ¿durarà gaire?

—¡Ai, curiosíssim barat!

La pregunta es de mal gènere, ¡no la repeteixis pas!

—¿Per què?

—¡Perquè se'm figura que aquest es ja l'últim any!...

C. GUMA

POBRES monarquics portuguesos!... Per bona que tinguin la carnadura, les violentes impressions que, l'una darrera l'altra, venen rebent acabaran per matarlos.

Apenes refets de la sorpresa que'l fracas d'en Paiva Couceiro els havia ocasionat, comensa a escamparse, no se sab com, la notícia de que Lisboa y Oporto s'han pronunciat a favor de la monarquia.

Però ¡ai! també aquesta vegada l'ilusió restauradora ha vingut a fondre's al contacte ab la realitat. Ni Oporto s'ha pronunciat, ni Lisboa ha dit una sola paraula en sentit monarquic, ni en tot Portugal hi ha avui altra cosa que republicans, enamorats de la República y disposats a defensarla fins a morir.

De manera que,

si don Manuel vol corona ja sab lo que té que fer; agafa unes estisores y un full ben gran de paper,

y, sense reparar en gastos, se'n retalla una de tamany natural, ben còmoda y al seu gust.

Ab ocasió de la festa nacional del 14 de Juliol, Gustau Hervé, el famós director de *La Guerre Sociale*, de París, ha sigut indultat del rest de la pena que li faltava cumplir y que no baixava de quatre anys.

Al rebre la notícia de la seva lliberació, M. Hervé ha volgut donar les gracies al Govern, y ho ha fet ab una carta que a hores de ara ja es cèlebre. A títol de curiositat la reproduïm, literalment traduïda. Diu així:

«Al President del Consell de ministres; «Al ministre de Justicia.

«Abans de deixar la celda aont vosaltres, els vostres predecessors y'l vostre Parlament *soi-dissant* republicà heu tingut l'impudor y l'imbecilitat—¡al sigle XX!—de tenirme tancat vintisis mesos per un article de periodíc, ab la complicitat de la premsa que's diu republicana, busco les paraules pera agrairvos dignament la vostra gracia.

«No'n trobo més que una: la paraula de Cambronne.

«Jo us l'envío com a mostra del meu reconeixement.»

Considerant que'ls nostres lectors coneixen de sobre la paraula de Cambronne, creïem que la carta del inquiet escriptor pot anar molt bé sense comentari.

El cap-pare de la Lliga Monàrquica-Regionalista, mestre Cambó, ha marxat a Buda-Pest, capital de l'Hungria.

¿Què diantre hi deu anar a fer, ab els *húngaros*, en Francisquet?

¿A aprendre de fer ballar l'ós?

¡Si ell hi té la mà trencada!

O sinó, que ho diguin els madrilenys.

D'un diari del dimecres:

«Mañana, día de San Jaime, las Juventudes nacionalistas republicanas harán una excursión á Moncada.»

¡Oh, esperit d'imitació!

Lo que pot el mal exemple dels regidors barcelonins.

Els carlins del barri de la Sagrada Familia, després d'una missa dedicada al jaumista Vila, mort pels civils a Granollers, varen resar per l'ànima del republicà Massó, assassinat pel re-queté.

Aixís ho arreglen, aquets de la boina.

Primerament te claven vintisset punyalades, y després... ¿te penses que han acabat, ab tu? Doncs, no, senyor.

A darrera hora't dediquen un pare-nostre.

El doctor Laguarda, abans d'entornarse'n a Cardó, va donar els despatxos a mossèn Carlinas, de Granollers.

En l'ofici en que li comunica el *cese*, li diu el senyor Bisbe que se'n vagi d'aquell poble en espera d'«un nuevo destino».

¿Un nou destí?

¿Vol que li diguem el més indicat y el més propi?

Una gavia de la Colecció Zoològica del Park.

Lluís I de Baviera, que havia sigut un rei molt scialíptic y el terror de les faldilles del seu temps, al morir, va anarse'n de dret al cel y va trucar a les portes.

—¿Qui sou?—preguntà Sant Pere.

—Lluís I.

—Espereuvos, si us plau.—

Y el bon porter entrà corrent a la gloria, tot cridant:

Al cap de tres anys

Entre els nombrosíssims convents y edificis religiosos que durant la famosa setmana de juliol del 1909 varen ser cremats a Barcelona, hi havien els cinc que figuren en aquesta pàgina. Destruïts pel foc, tots ells han sigut reedificats, oferint avui l'aspecte de que donen perfecta idea les presents fotografies.

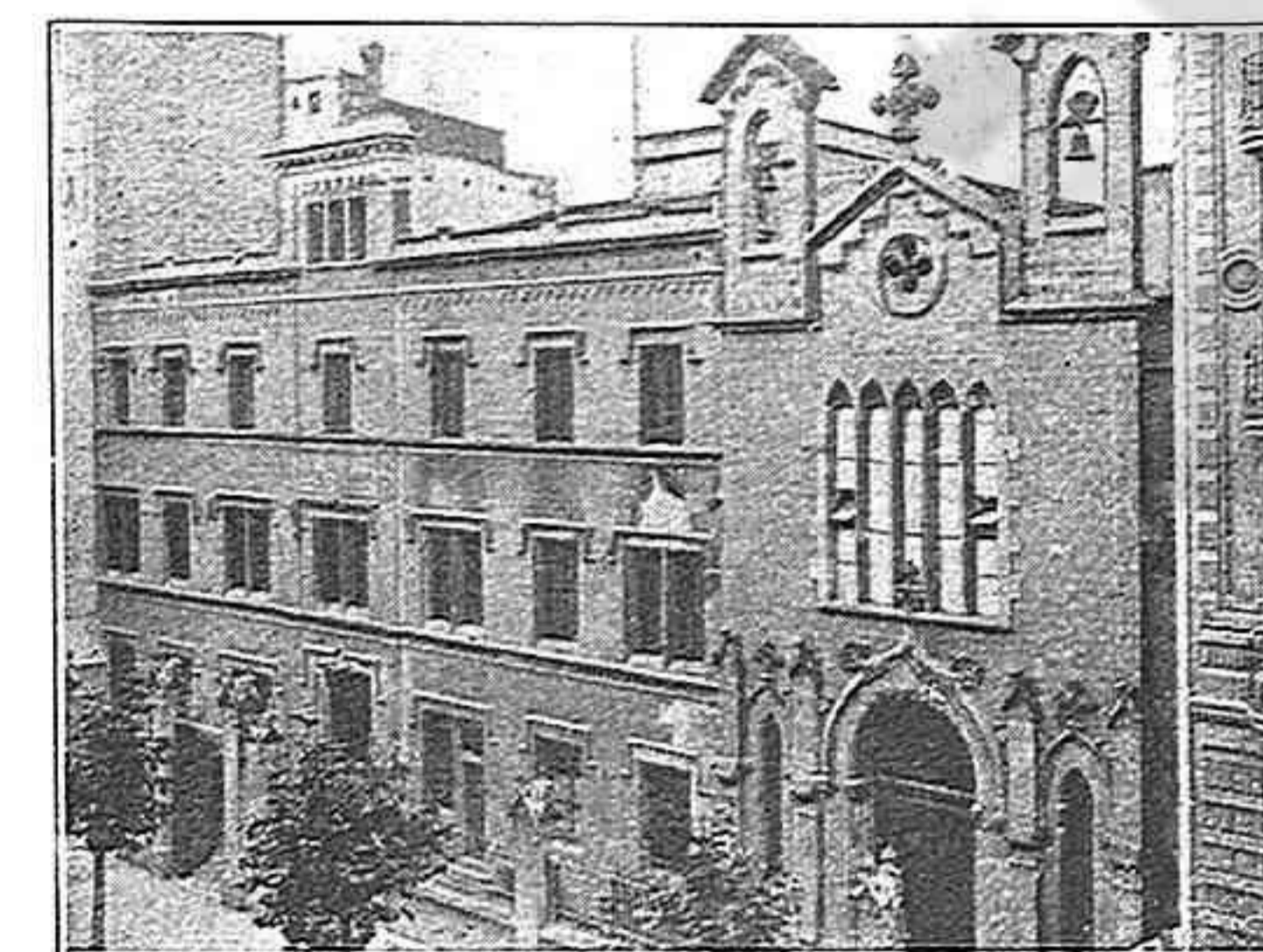
COLEGI DELS ESCOLAPIOS
(Portal de S. Antoni)

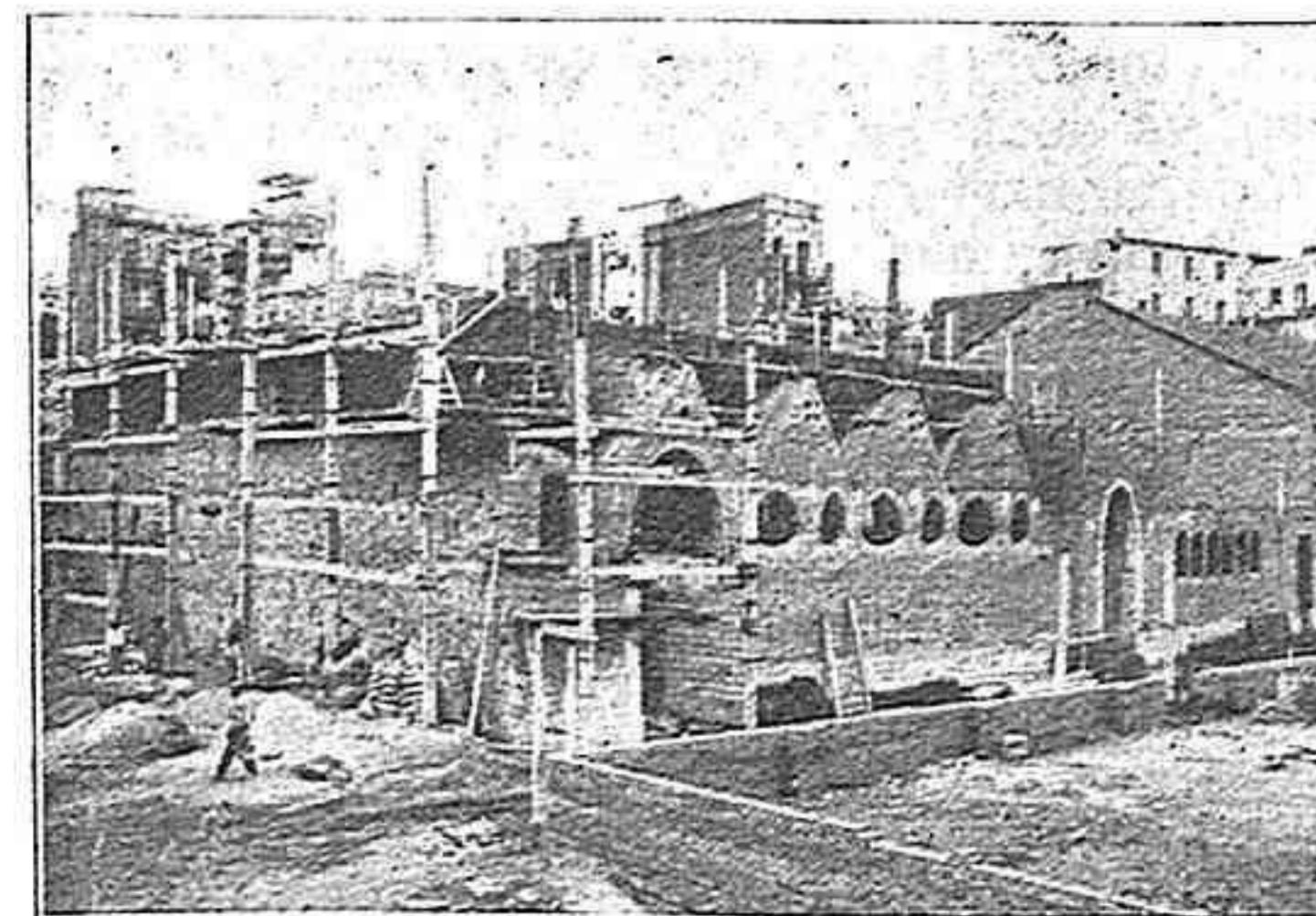
CONVENT DEL CARRER D'ALDANA

COLEGI DE LORETO
(Carretera de Sarrià)

CONVENT DELS CONCEPCIONISTES
(Carrer de Valencia)

IGLESIA DEL CARME
(En construcció en el solar que ocupaven les Gerònimes)

—¡Es aquí el rei de Baviera!... ¡Es aquí el rei de Baviera!... ¡Correu, tanqueu les onze mil verges!

De sobre-taula:

—Escolta, mamá: y aquesta nena que han portat al senyor Canalejas, ¿també li han duta de París?

—No, filla meva. Aquesta es fabricada a Espanya. Els qüefes d'Estat tenen obligació de protegir l'industria nacional.

Sentint campanes...

El diputat Jaurés, cèlebre socialista, ha sentit l'immensa tristesa de veure que una filla seva abandona la llar pera enclaustrarse.

Un jorn el bon pare li preguntà:—¿No has escullit encara un espòs digne de tu?

—Sí, l'he trobat, pare—respongué la noia. N'he trobat un que es superior a tots.

En Jaurés se turbà, emocionat.

—¿Qui es?

—¡Jesús!... Vull ésser monja... Suposo que no t'hi oposaras.

Com no obtingués resposta, la xicota alsà els ulls y vegé una gran palidesa en el rostre del seu estimat pare. Això va espantarla, de moment, però en Jaurés, home ferm y habituat a dominar les propies emocions, s'assenenà, y fent el cor fort, preguntà:

—¿Desde quant que't sents ab vocació?

—Desde fa tres anys.

En Jaurés no s'oposà a la decisió de la seva filla, però dugues llàgrimes d'intens dolor li regaren les curtides galtes.

Heusaquí una anècdota històrica que podria molt ben ensenyar de *tranzigencia* a molts pares catòlics que, en casos a l'inversa, obren de ben distinta manera.

¿QUÉ ES LA VIDA?

La vida es un pont pera passar d'una eternitat a l'altra.

C. d'Ars.

La vida es un hostel, en el qual precisa que tinguis sempre a punt la maleta.

Ch. Labitte.

Viure es morir a poc a poc.

Saint Germain.

Entrar y cridar: vetaquí la vida. Cridar y sortir: vetaquí la mort.

Texier.

Viure es combatre.

Sèneca.

La vida es una gran sinfonia, executada per un gran artista, però escoltada per sords.

Sern.

La vida es un rellotge que senyala les hores del matí molt curtes y les de la vesprada molt llargues.

Nugent.

Obrir els ulls, això es la Natura; obrir el cor, això es la vida.

Zola.

ELS MANAMENTS, REVISATS Y CORRETGITS:

I.—*No matar.*—Es el que ha d'anar al cap de tots els altres, perquè tots els bens de la terra són discutibles menos aquet que es el més gran y el més sagrat: l'existencia propia y del proxim.

II.—*Honrar pare y mare.*—Aquet també es dels bons; però el pare y la mare deuen haver de guanyarse el respecte y la consideració dels fills. Si un pare es borbato y apallissa a l'esposa, o es gandul y dolent y viciós, no serà digne ni d'obediencia ni d'honor per part dels seus.

III.—*No desitjar la muller del proxim.*—Si estimes y ets estimat d'una altra dona que no sigui la teva, demana el divorci o concerta una lleal separació. Qualsevol cosa, menos donar als fills l'espectacle de l'engany o de la guerra a casa teva.

IV.—*No robar.*—En aquet manament hi van incloses totes les formes d'apropiació indeguda:

desde'l furt y l'usura fins a l'explotació de la burgesia y el clericalisme.

Els altres manaments, o venen absorbits pels precedents, o poden suprimirse per insignificants.

Llegim en un diari italià:

«En el departament de Puglia, en molt poc temps, han penjat els habits a la figuera tres sacerdots eminents: l'arxiprest de Canosa, el rector de Taranto y el capellà de Crispiano.»

«Tots tres eren persones intel·ligentíssimes, de gran cor, de conducta privada irrefutable y molt estimades dels seus fidels.»

...Dels seus fidels, que s'hauran quedat ab un pam de boca oberta.

AFORISMES QUE CONVÉ MOLT TENIR EN COMPTE:

La millor filosofia es aquella que fa menos cas dels filosofos. La millor religió es aquella que fa menos cas dels capellans.

* Creure en el Cel y en l'Infern, en Deu y el Dimoni al mateix temps; heusaquí el més gran dels records acrobatics de la lògica.

* No hi ha res més malsà que les grans idees en cervells petits. La filosofia socràtica, en els caps dels esclaus romans va produir el cristianisme!

* La vida eterna del cel la desitgen, generalment, els que no han sapigut fer bon ús de la que disfruten a la terra.

PUNXADETES

A Portugal mouen brega quatre «paivants» sense solta, però, a cada intent realista, la República es més forta.

¡Un duro, que no triomfen els conspiradors, m'hi jugo!
¿Còm es possible que triomfin si són monarquics y «lusos»?

D'un tiroteig, a Valença, prenentlos per gent monàrquica, foren víctimes un ruc, quatre gossos y tres vaques.

Aquets nois del «requetè» són tan terribles criatures, que estan demanant a crits que'ls hi clavin quatre surses.

Quan els de baix s'enverinen el seu partit defensant, als qüefes, a casa seva, els trobareu tan frescals.

A. ORTIGA

XARADES

I
Aliment es la primera, aliment *invers-segona*, y el total es aliment que no'n menja la persona.

R. VALLS

II
Primera, part de persona; *dos-tercera*, nom de dona, y veureu, mirant com cal, en molts balcons el total.

RAMON VALLS

MUDANSA

I
—No tot el tot, Total.

JOAN ROCABERT

II
El dia de Carnaval la filla d'en Gil Cabot, va vestirse de total ab un mocador de tot.

EUDALD SALA

TARGETA

ADELA R. MALFILL

Combinar aquestes lletres, pera que resulti el títol d'un aplaudit drama català.

J. MASSAGUER S. (ARTILLER)

CONVERSA

—¿Vols venir, Tomas?
—No; un meu amic m'espera.
—¿Aont?
—Al poble que acabem d'anomenar.

EGIDIO MARGALL

JEROGLIFICS

I

Aiguacuit

JOAN ROCABERT

II

T II
JO
SOM SOM

VINT Y CINC

III

Animal
SI MI RE SI
SI LA
D
MI FA SOL

JOAQUIM PUIG

IV

II

I

III

I

II

MIQUEL ROCA

Cavallers: J. T.: Les ganes de complaure'l ja hi són. Ara es qüestió de veure si hi haurà espai. ¡Es tan llarga!—Eudald Sala: Les dues primeres endevinalles van bé; l'altra, no. Perquè no's diu «vents la cassa», sinó «mata la cassa».—J. E.: Ja té sort que no llargueja massa.—Dominica Rovira Orts: Publicaré tan sols les senyalades ab els números 2 y 3, però no sé quan.—B. Roig y Oriol: Aprofitaré una xarada, y, encara, una mica arregladeta. Les restants són molt *bunyols*.

Y perdoni la manera gràfica de senyalá.
¡De *bunyols* n'hi hà de primera!
¡Ja ho sab, si es de l'Ampurdà!

—Pere Queraltó Tolosa: Ho sento, però no podem destinar lloc a aqueixa mena de propagandes. Tots els pobles de Catalunya tindrien dret a demanar lo mateix, y no està bé fer excepcions.—J. Carol (Anglès): No'ns es possible retocar y corregir. Si'ns vagués y si la cosa fos d'un interès molt general, potsés sí. Y no fassi ofertes de retribucions, perquè en aquesta casa no tenim males costums.—J. G. C.: Ab molt gust li faria insertar, si's tractés d'una qüestió de caràcter polític y de comú interès, però ja pot comprendre vostè mateix que això són miserietes particulars que no exalten sinó als interessats.—Garsa: Totes, quasi bé que no; però s'hi farà lo que's pugui, després de feta la tria.—Josep Sanganís: No'ns convenen, per fluixes. Ramon Segarra: L'hem ficat al calaixó—en espera d'ocasió.—F. Llaveiol: Van bé y per poc que l'espai ho permeti's publicaran aviat.—J. Ranera: Els seus sonets sempre'm fan estar ab l'ai al cor. ¡No veu que cada vers es un ripi!—Laureà Cardoner: No es massa enginyós, que diguessim. Però, pera que no digui, el fico a la cartera dels convalecents.—Boti-Boti: La seva *hivernenca* passa al *invernacu* esperant els dies boirosos y les crestes del Montseny nevades.—Noy: Lo millor són els xistos, y els xistos els ha pispat del famós llibre *Llaminadures del cor*... ¡Ah, murri!—Benet Nadal: Un dia o altre insertarem la targeta y una de les converses. Dic una perquè la primera es massa gastada.—Josep Surrallís: ¿Logogrifos numerics? He fet jurament de no acceptarne ni un.—J. E. La setmana passada va ésser del tot impossible. Veurem, aquesta.—J. Morell Viurà (Un Mort-viu): Si no n'hi hà de millors, ens quedarem ab aqueixa.—P. T.: Si hi cab, sí, senyor.—M. Pugés: Aquest assumpte ja'l toquen els redactors. De totes maneres, mil gracies per la bona intenció.